

- 6.Лазаренко Н.И. Особенности развития форм организации учебного процесса по изучению украинского языка: исторический опыт / Н.И. Лазаренко // Дошкольное образование: опыт, проблемы, перспективы: сб. материалов Международ. науч.-практ. семинара. – Барановичи: БарГУ, 2016. – С. 106-108.
- 7.Лапшина І. М. Використання елементів сучасних інноваційних технологій у формуванні інтересу до дитячої літератури у дітей дошкільного віку / І.М. Лапшина, Н.О. Комарівська // Інноваційні технології в дошкільній освіті: Збірник наукових статей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Переяслав-Хмельницький, 28–29 березня 2019 р. / за заг. ред. Л. О. Калмикової, Н. В. Гавриш. Переяслав-Хмельницький. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – 2019. – С. 85-87.
- 8.Любчак Л.В. Методика організації ігрової діяльності: практикум / Л.В.Любчак, К.А.Колеснік. – Вінниця : ЦОП «Документ Принт», 2017. – 196 с.
- 9.Пацанівська Л. Групи співпраці / Л.Пацанівська // Початкова школа. – 2003. – Жовт. (№30). – С. 11-13.
- 10.Kolesnik K.A. Psychology of interpersonal relationships of preschool age in a team / K.A. Kolesnik // Imperatives of civil society development in promoting national competitiveness: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. Volume I, December 13-14, 2018. Batumi, Georgia: Publishing House “Kalmosani”, 2018. – P. 229-231.

References

- 1.Havrysh N. Dozvolte uviity... Dopomozhimo dytyni sotsializuvatysia v doroslo-dytiachomu spivtovarystvi / N.Havrysh, O.Reipolska // Doshkilne vykhovannia, 2017. – # 6. – S. 2-5.
2. Innovatsiini tekhnolohii v pochatkovii shkoli / Avtory-uporiadnyky: V.P. Teliachuk, O.V. Lesina, 2-he vyd. – Kharkiv : Vyd. hrupa «Osnova», 2008. – 233 s.
- 3.Interaktyvni ihry dlia doshkilniat // <https://www.pedrada.com.ua/article/2119-nteraktyvn-gri-dlya-doshklnyat>.
- 4.Karuk I.V. Hra-eksperimentuvannia yak zasib rozvytku doslidnytskoi aktyvnosti doshkilnykiv / I.V. Karuk // Innovatsiina pedahohika, 2020. – Vyp. 20. – S. 142-146.
- 5.Kudykina N. V. Ihrova diialnist molodshykh shkoliariv u pozaurochnomu navchalno-vykhovnomu protsesi: [monohrafiia] / N. V. Kudykina. – Kyiv : KMPU, 2003. – 272 s.
- 6.Lazarenko N.I. Osobennosti razvitija form organizacii uchebnogo processa po izucheniju ukrainskogo jazyka: istoricheskij opyt / N.I. Lazarenko // Doshkol'noe obrazovanie: opyt, problemy, perspektivy: sb. materialov Mezhdunarod. nach.-prakt. seminar. – Baranovichi: BarGU, 2016. – S. 106-108.
- 7.Lapshyna I. M. Vykorystannia elementiv suchasnykh innovatsiinykh tekhnolohii u formuvanni interesu do dytiachoi literatury u ditei doshkilnoho viku / I.M. Lapshyna, N.O. Komarivska // Innovatsiini tekhnolohii v doshkilnii osviti: Zbirnyk naukovykh statei za materialamy II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii, m. Pereiaslav-Khmelnyskyi, 28–29 bereznia 2019 r. / za zah. red. L. O. Kalmykovoï, N. V. Havrysh. Pereiaslav-Khmelnyskyi. DVNZ «Pereiaslav-Khmelnyskyi derzhavnyi pedahohichniy universytet imeni Hryhoriia Skovorody». – 2019. – S. 85-87.
- 8.Liubchak L.V. Metodyka orhanizatsii iatrovoi diialnosti: praktykum / L.V.Liubchak, K.A.Kolesnik. – Vinnytsia : TsOP «Dokument Prynt», 2017. – 196 s.
- 9.Patsanivska L. Hrupy spivpratsi / L.Patsanivska // Pochatkova shkola. – 2003. – Zhovt. (#30). – S. 11-13.
- 10.Kolesnik K.A. Psychology of interpersonal relationships of preschool age in a team / K.A. Kolesnik // Imperatives of civil society development in promoting national competitiveness: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. Volume I, December 13-14, 2018. Batumi, Georgia: Publishing House “Kalmosani”, 2018. – P. 229-231.

УДК 376_053.2-056.264

DOI 10.31652/2415-7872-2020-65-28-35

ЧАТ-БОТ ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ СПІВПРАЦІ ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА З БАТЬКАМИ, ПЕДАГОГАМИ ТА ГРОМАДСЬКІСТЮ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Король А. В., orcid.org/0000-0003-0392-4113

У статті розкрито значення інформаційно-комунікаційних технологій в логопедичній роботі як засобу оптимізації роботи вчителя-логопеда. З'ясовано, що розширити можливості традиційної взаємодії вчителя-логопеда з батьками та педагогами допоможуть сучасні дистанційно-інтерактивні форми роботи з ними, використовуючи програмний додаток зі штучним інтелектом – чат-бота. Розглянуто алгоритм створення і функціонування чат-боту. Представлено особливості застосування чат-боту для здійснення співпраці вчителів-логопедів з батьками дітей із особливими мовленнєвими потребами, психолого-педагогічним персоналом закладу дошкільної освіти та громадськістю.

Ключові слова: співпраця вчителя-логопеда з батьками; діти з особливими мовленнєвими потребами; дистанційно-інтерактивні форми роботи; чат-бот.

CHAT-BOT AS A MEAN OF OPTIMIZATION OF COOPERATION BETWEEN A SPEECH THERAPIST AND PARENTS, TEACHERS AND THE PUBLIC IN PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS

Korol A. V.

Nowadays, working with children with impairments in the development of speech is an important part of work in preschool institutions. It should be noted that the process of inclusion of parents in the educational process and the establishment of close interaction of all participants in the correctional process has been the subject of increased attention of special pedagogy in recent decades. Therefore, among the issues of modern special education is the problem of expanding opportunities for cooperation of speech therapists with parents, teachers and the public and finding innovative tools and modern approaches to organize effective interaction with parents of children with impairments in the development of speech in order to intensify speech therapy in preschool educational institutions. The article reveals the importance of information and communication technologies in speech therapy as a means of optimizing the work of speech therapists. It has been found that the modern remote-interactive forms of work with parents who use a software application with artificial intelligence – a chat-bot – will help to expand the possibilities of traditional interaction of speech therapists with parents, teachers and a public. The algorithm of creation and functioning of a chat-bot is considered. Peculiarities of using a chat-bot for cooperation of speech therapists with parents of children with special speech needs, psychological and pedagogical staff of preschool educational establishments and the public are presented.

Keywords: cooperation of a speech therapist teacher with parents; children with special speech needs; remote-interactive forms of work; chat-bot.

Інноваційні процеси у сфері спеціальної освіти вимагають створення інноваційного освітнього середовища, яке спрямоване на реалізацію стратегічних цілей і завдань розвитку спеціальної освіти. Організація повноцінної взаємодії всіх учасників освітнього процесу є сьогодні одним із найважливіших завдань, що стоять перед колективами сучасних закладів освіти. У зв'язку з цим, перед освітніми закладами постає проблема пошуку нових сучасних підходів щодо організації та здійснення такої взаємодії.

Реалії сьогодення створюють потребу щодо розробки та впровадження прогресивних, інноваційних засобів для здійснення ефективної взаємодії між педагогами, батьками і громадськістю, які відповідають вимогам інноваційного освітнього середовища та тенденціям стрімкого розвитку науково-технічного прогресу, а також впливають на якість освітнього процесу загалом, та підвищують результативність корекційно-розвиткового процесу зокрема. Науково-теоретичні дослідження та досвід упровадження дистанційно-інтерактивних форм співпраці вчителя-логопеда з батьками, педагогами та громадськістю [3, 4, 7] із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) свідчать про їх зручність, доступність, ефективність та результативність.

Зазначимо, що процес включення батьків в освітній простір, налагодження тісної взаємодії всіх учасників корекційно-розвиткового процесу є предметом підвищеної уваги спеціальної педагогіки впродовж останніх десятиліть [2]. Тому серед питань сучасної спеціальної освіти особливої актуальності в логопедичній практиці набуває проблема розширення можливостей співпраці вчителів-логопедів з батьками, педагогами та громадськістю та пошуку інноваційних засобів та сучасних підходів для організації ефективної взаємодії з батьками дітей з особливостями мовленнєвого розвитку задля інтенсифікації логопедичної допомоги в закладах дошкільної освіти (ЗДО).

Проблемам інформатизації освіти присвячено багато досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців. Висвітленню актуальності проблеми впровадження ІКТ в освітній процес та розробці основних теоретико-методологічних засад присвячено роботи В. Бикова, О. Бутова, А. Гуржія, М. Жалдака, Ю. Жука, С. Зайцева, В. Іванова, А. Каленського, М. Лещенко, С. Литвиної, В. Лугового, Л. Наконечної, В. Олійник, О. Спіріна, С. Христочевського, М. Шишкіної та ін.

Над проблемою співпраці вчителя-логопеда з батьками дітей з особливостями мовленнєвого розвитку працювали такі науковці, як Н. Азовська, Т. Кірієнко, В. Кисличенко, С. Конопляста, Р. Кравченко, С. Миронова, Р. Левіна, О. Мастюкова, К. Оленич, Ю. Рібцун, В. Селіванова, Т. Філічова, Г. Чиркіна, М. Шеремет та ін. Однак взаємодія вчителя-логопеда з батьками розглядалася здебільшого з організаційних позицій, а включення батьків у корекційно-розвитковий процес закладів дошкільної освіти звуилося до обмежених традиційних форм роботи у процесі здійснення логопедичної допомоги дошкільникам, що значно гальмує розуміння глибини проблеми.

Питання впровадження ІКТ у спеціальній освіті висвітлюють науковці Б. Айзенберг, О. Качуровська, О. Кукушкіна, Л. Ковригіна, Т. Королівська, О. Легкий, С. Миронова, Н. Савенок, О. Савченко, В. Синьов, В. Сиротюк, І. Холковська, Л. Черкасова, М. Шеремет, А. Юдилевич та ін. Вивчаються також можливості застосування мережевих технологій Л. Брескіною, Н. Задорожною, О. Лазаренко та ін. Проте залишається недостатньо висвітленою науковцями проблема застосування сучасних ІКТ учителем-логопедом під час співпраці з батьками в системі логопедичної допомоги дітям з особливими мовленнєвими потребами та в просвітницькій логопедичній роботі.

Неможливо уявити сучасних батьків без використання мережі Інтернет у повсякденному житті, особливо без соціальних мереж. Соціальні мережі – це середовище спілкування, обміну інформацією різного виду (повідомлення, фотографії, коментарі, відео тощо), це спосіб налагодження миттєвих зв'язків між соціальними суб'єктами. На думку І. Бакланова та А. Яценко, «Основна відмінна властивість соціальних мереж від інших мережевих об'єктів полягає в стійкості міжособистісних комунікацій, що визначаються внутрішніми мотиваціями соціальних суб'єктів» [1]. Застосування Інтернет-засобів (різних комп'ютерних сервісів та програм, зокрема й соціальних мереж) у логопедичній роботі для залучення батьків, педагогів та громадськості до співпраці з учителем-логопедом активізують усіх учасників корекційно-розвиткового процесу, що значно покращує та прискорює його результативність та мотивує до взаємодії [5, 6].

Варто зазначити, що питанню застосування соціальних мереж в освіті присвячено наукові роботи таких науковців, як Т. Архіпова, Л. Дідик, О. Клименко, М. Львов, Н. Осипова, Г. Остапенко, О. Щербаков, Г. Щербина, однак у цілому тема не є вивченою. Водночас на практиці склалася досить суперечлива ситуація: незважаючи на безперечно позитивні фактори використання соціальних мереж в дошкільній освіті, їх можливості, на жаль, застосовуються епізодично та не в повному обсязі. Ураховуючи літературний огляд та практичний досвід, нами було виявлено, що проблема використання соціальних мереж під час співпраці вчителя-логопеда з батьками та педагогами, а також під час просвітницької роботи з громадськістю є актуальною та потребує додаткового вивчення. Зважаючи на це, перед нами постала проблема: як найкраще пристосовувати соціальні мережі до здійснення співпраці вчителя-логопеда, батьків, педагогів та громадськості під час реалізації корекційно-розвиткового процесу.

Одним з інноваційних і перспективних підходів до організації та здійснення співпраці між вчителями-логопедами, педагогами, родинами дошкільників та громадськістю за допомогою соціальних мереж вважаємо застосування чат-боту зі штучним інтелектом. У статті ми звертаємо увагу на можливості використання чат-боту зі штучним інтелектом під час дистанційно-інтерактивної співпраці вчителя-логопеда, батьків, педагогів та громадськості в закладах дошкільної освіти.

Мета статті – розкриття особливостей застосування чат-боту зі штучним інтелектом у соціальних мережах під час дистанційно-інтерактивної співпраці вчителя-логопеда з батьками та просвітницькою роботою з громадськістю для оптимізації логопедичної роботи та підвищення результативності корекційно-розвиткового процесу.

Проведений нами теоретичний аналіз науково-методичної літератури дав змогу визначити, що соціальні мережі надають можливість зробити освітній та корекційно-розвитковий процеси творчими, цікавими, реалізувати різні форми співпраці між усіма їхніми учасниками. Вони виступають як дистанційно-інтерактивне середовище взаємодії вчителів-логопедів, батьків, педагогів та громадськості – середовище розміщення інформації, зберігання, аналізу, обговорень, пропозицій тощо. Тобто відбувається перехід від соціальної мережі як засобу для спілкування до соціальної мережі як засобу для реалізації цілей освітнього та корекційно-розвиткового процесів.

Зважаючи на безперечно позитивний результат включення батьків в корекційно-розвитковий процес засобами традиційних (індивідуальні, групові та колективні) та дистанційно-інтерактивних форм роботи, в закладах дошкільної освіти на практиці склалася досить суперечлива ситуація: частину робочого (а часто й позаробочого) часу вчителі-логопеди виділяють на реалізацію взаємодії в системі педагога-батьки, що значно зменшує безпосередній контакт з дітьми під час індивідуальних, підгрупових та фронтальних логопедичних занять.

З метою оптимізації взаємодії вчителів-логопедів, батьків, педагогів та громадськості в закладах дошкільної освіти ми розробили механізм у вигляді програмного додатку – чат-боту (англ. Chatterbot, to chat – невимущена розмова в мережі Інтернет, bot (robot) – скорочено робот) – з використанням AI (Artificial Intelligence – штучний інтелект) – який був розміщений у Facebook Messenger та виконує роль так званого віртуального помічника. Використовуючи можливості чат-боту, вчителі-логопеди отримують більше часу для безпосередньої логопедичної допомоги дітям із особливостями мовленнєвого розвитку, при цьому батьки продовжують бути включеними в середовище їхнього дистанційно-інтерактивного супроводу вчителями-логопедами, що перешкоджає зменшенню результативності корекційно-розвиткового процесу.

У зв'язку з вищевикладеним, ми почали розробку та впровадження програмного додатку – чат-боту – з використанням штучного інтелекту, який би виконував частину механічної роботи під час співпраці вчителя-логопеда з іншими учасниками корекційно-розвиткового процесу та зміг би працювати постійно, без перерви та вихідних, враховуючи потреби останніх.

Серед особливостей функціонування штучного інтелекту є те, що такий механізм може працювати як в робочий, так і в неробочий час, а також із необмеженою кількістю співрозмовників одночасно, що не завжди під силу звичайній людині. Хочемо також зазначити, що механізм штучного інтелекту – це не лише набір запрограмованих фраз, а й можливість розбудови певної мовної моделі, що дає змогу реагувати на окремі чи схожі фрази. Таким чином, штучний інтелект може «навчатися», адже існує можливість удосконалення його

мовної моделі: оскільки запити надходять найрізноманітніші, відповідно чим довше цей механізм буде працювати з аудиторією, тим «кмітливішим» він буде ставати. Зауважимо також, що ми не ставимо за мету досягти 100% заміни людині в середовищі дистанційно-інтерактивного супроводу батьків вчителями-логопедами. Ми прагнемо до його оптимізації, користуючись найновітнішими ІТ-розробками та механізмами, доручивши частину рутинної, однотипної роботи штучному інтелекту.

Сервісів і фреймворків для створення чат-ботів існує величезна кількість, ми обрали один з них – Chatfuel – сервіс, що працює як конструктор та має інтуїтивно-зрозумілий функціонал, позбавлений необхідності писати код. Цей сервіс має дуже зручну інтеграцію з Facebook Messenger – обраним нами основним каналом комунікації вчителя-логопеда з батьками, педагогами та громадськістю.

Мета застосування чат-боту зі штучним інтелектом в ЗДО полягає в оптимізації взаємодії вчителів-логопедів з батьками, педагогами та громадськістю для підвищення результативності корекційно-розвиткового процесу.

Під час розробки та запуску чат-боту зі штучним інтелектом нами було виділено та реалізовано такі етапи роботи:

- Проаналізовано попередній досвід застосування дистанційно-інтерактивних форм співпраці з батьками, педагогами та громадськістю в логопедичній роботі.
- Створено образ віртуального помічника у вигляді чат-бота.
- Зібрано он-лайн ресурси, які корисно буде помістити у віртуального помічника.
- Проаналізовано проблеми та задачі інформаційного характеру, які будуть повністю або частково вирішені за допомогою нового віртуального помічника.
- Побудовано блок-схеми усіх компонентів чат-бота.
- Спроектовано майбутні варіації діалогів цільової аудиторії віртуального помічника.
- Перенесено блок-схеми на алгоритми віртуального помічника.
- Запрограмовано навігацію логічних вузлів віртуального помічника.
- Підключено сервіси, що будуть відповідати за ведення діалогів з майбутньою цільовою аудиторією віртуального помічника.
- Створено варіації автовідповідей на типові запитання від цільової аудиторії.
- Перенесено варіації діалогів на алгоритми сервісу побудови діалогів.
- Протестовано логічні блоки віртуального помічника.
- Розроблено процес обробки заявок від віртуального помічника.
- Підготовлено та опубліковано віртуального помічника на Facebook-сторінці.
- Створено мотиваційні та агітаційні матеріали для донесення факту появи віртуального помічника до цільової аудиторії батьків, педагогів та громадськості.
- Забезпечено підтримку сервісів віртуального помічника.
- Здійснено моніторинг процесу використання віртуального помічника цільовою аудиторією.

Чат-бот дозволяє охопити таку *цільову аудиторію* (рис. 1):

- педагоги ЗДО: вчителі-логопеди, адміністрація закладу, вихователі, асистенти вихователів, практичні психологи, музичні керівники та ін.;
- батьки дітей із особливими мовленнєвими потребами;
- здобувачі вищої освіти спеціальностей «Спеціальна освіта», «Дошкільна освіта», «Початкова освіта»;
- громадськість.

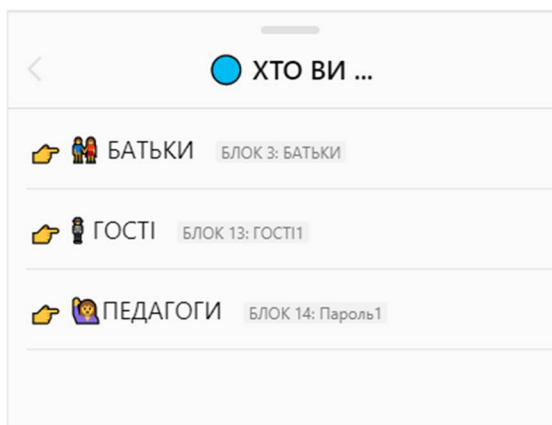

Рис. 1. Скриншот «Поділ цільової аудиторії користувачів чат-боту на групи: Батьки, Гості, Педагоги»

Застосування штучного інтелекту в роботі ЗДО вирішує низку *завдань*, серед яких:

- підвищити ефективність освітнього та корекційно-розвиткового процесу в ЗДО;
- приймати ефективніші управлінські рішення;
- підвищити об'єктивність в оцінці діяльності педагогів;
- забезпечити оперативний доступ до організаційної інформації стосовно діяльності ЗДО;
- економити як матеріальні, так і людські ресурси, а також вільний час на вирішення важливих питань;
- скоротити обсяг однотипної, рутинної роботи;
- підвищити професійний рівень педагогів;
- формувати педагогічну освіченість і культуру батьків та громадськості;
- налагоджувати співпрацю з родинами дошкільників;
- формувати дистанційно-інтерактивне середовище супроводу батьків дітей із особливостями

мовленнєвого розвитку;

- сприяти опануванню педагогами та батьками сучасними ІКТ;
- організувати сприятливе корекційно-розвиткове середовище;
- забезпечити наступність у роботі учасників корекційно-розвиткового процесу в ЗДО;
- навчати запобігати мовленнєвим порушенням у дітей;
- контролювати перебіг логопедичної допомоги дошкільникам;
- забезпечувати вчасну консультативну допомогу педагогам, батькам та громадськості;
- надавати педагогічну та логопсихологічну допомогу батькам;
- озброювати педагогів та батьків новітніми практичними прийомами логопедичної роботи.

Використання чат-боту зі штучним інтелектом в роботі ЗДО *дає змогу*:

- використовувати з більшою ефективністю виробничий ресурс (працю людини), уникаючи передачі однотипної інформації педагогам, батькам та громадськості, надаючи її водночас усім охочим;
- диференціювати цільову аудиторію користувачів на групи: батьки, гості (громадськість), педагоги;
- викликати інтерес у цільовій аудиторії, використовуючи інтерактивну форму спілкування;
- надати можливість публічно розповсюджувати інформацію, яка призначена виключно для педагогів (доступ надається тільки після введення педагогами закладу відповідного паролю);
- створити насичене інформаційне поле з метою підвищення результативності логопедичної роботи;
- збагатити знання батьків та педагогів про застосування ІКТ в ЗДО;
- мотивувати батьків контролювати перебіг мовленнєвого розвитку їхньої дитини, бути включеними в дистанційно-інтерактивне середовище супроводу та співпрацювати з педагогами закладу;
- покращити педагогічну обізнаність педагогів, батьків та громадськості щодо особливостей мовленнєвого розвитку дітей;
- озброїти педагогів, батьків та громадськість профільними логопедичними знаннями;
- підвищити ефективність корекційно-розвиткової роботи;
- сприяти професійній самореалізації освітян та обміну перспективним досвідом роботи;
- поширювати сучасні дистанційно-інтерактивні педагогічні технології та ідеї організації освітнього та корекційно-розвиткового процесів у ЗДО.

Визначимо *базові функціональні можливості чат-бота* – віртуального помічника вчителя-логопеда (рис. 2):

- інформація про заклад освіти;
- сегментація аудиторії користувачів за цільовим призначенням («Батьки», «Гості», «Педагоги»);
- сегментація аудиторії користувачів за віковими групами дітей (ранній вік, молодший вік, середній вік, старший вік);
- ланцюжки найпоширеніших запитань із відповідями на них;
- можливість записатися на прийом: очно чи онлайн;
- можливість поставити питання;
- чат;
- посилення на джерела інтернет ресурсів, що містять інформацію про здоров'я, розвиток дітей та їхнє мовлення та будуть корисними й цікавими для батьків, педагогів та громадськості;
- спілкування зі штучним інтелектом у вільному стилі.

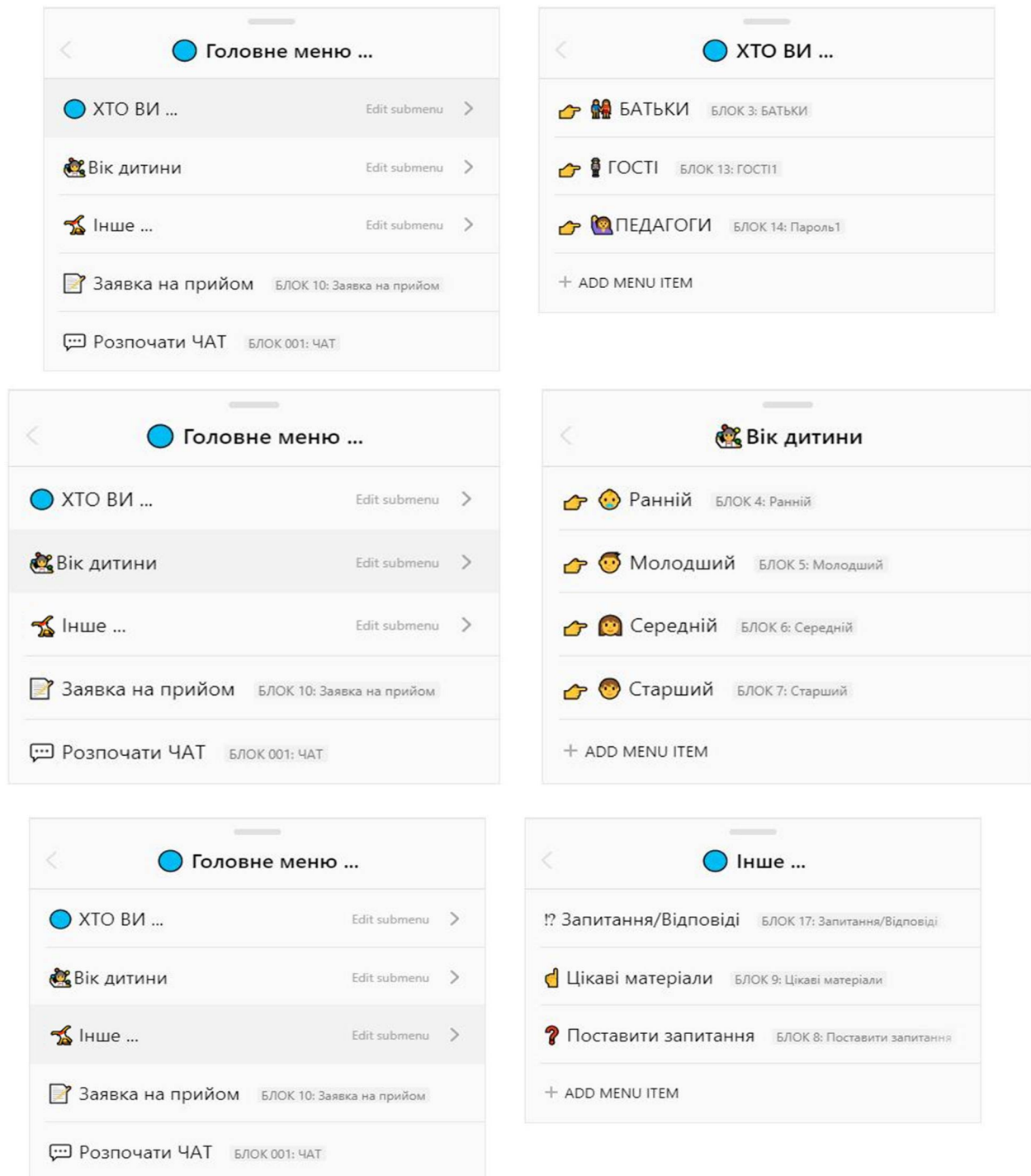

Рис. 2. Скриншот «Базові функціональні можливості чат-бота –віртуального помічника»

Зразок типового діалогу користувачів з чат-ботом зі штучним інтелектом представлено на рис. 3.

Отже, дослідження вчених та практичний досвід вчителів-логопедів довели, що особливе значення для успішної організації логопедичної роботи в ЗДО є співпраця всіх його учасників: педагогів, батьків та громадськості.

ЗДО є співпраця всіх його учасників: педагогів, батьків та громадськості. Розширити можливості традиційної взаємодії педагогів, батьків та громадськості в інноваційному освітньому середовищі допоможуть інноваційні інтерактивні та дистанційні форми роботи та програмні засоби з використанням штучного інтелекту. Використовуючи програмний додаток чат-бот зі штучним інтелектом в роботі вчителя-логопеда з родинами дітей з особливостями мовленнєвого розвитку, з педагогами ЗДО та громадськістю, стає можливим формувати дистанційно-інтерактивне середовище супроводу батьків та залучати їх до участі в корекційно-розвитковому процесі, суттєво оптимізуючи роботу вчителя-логопеда та підвищуючи її результативність.

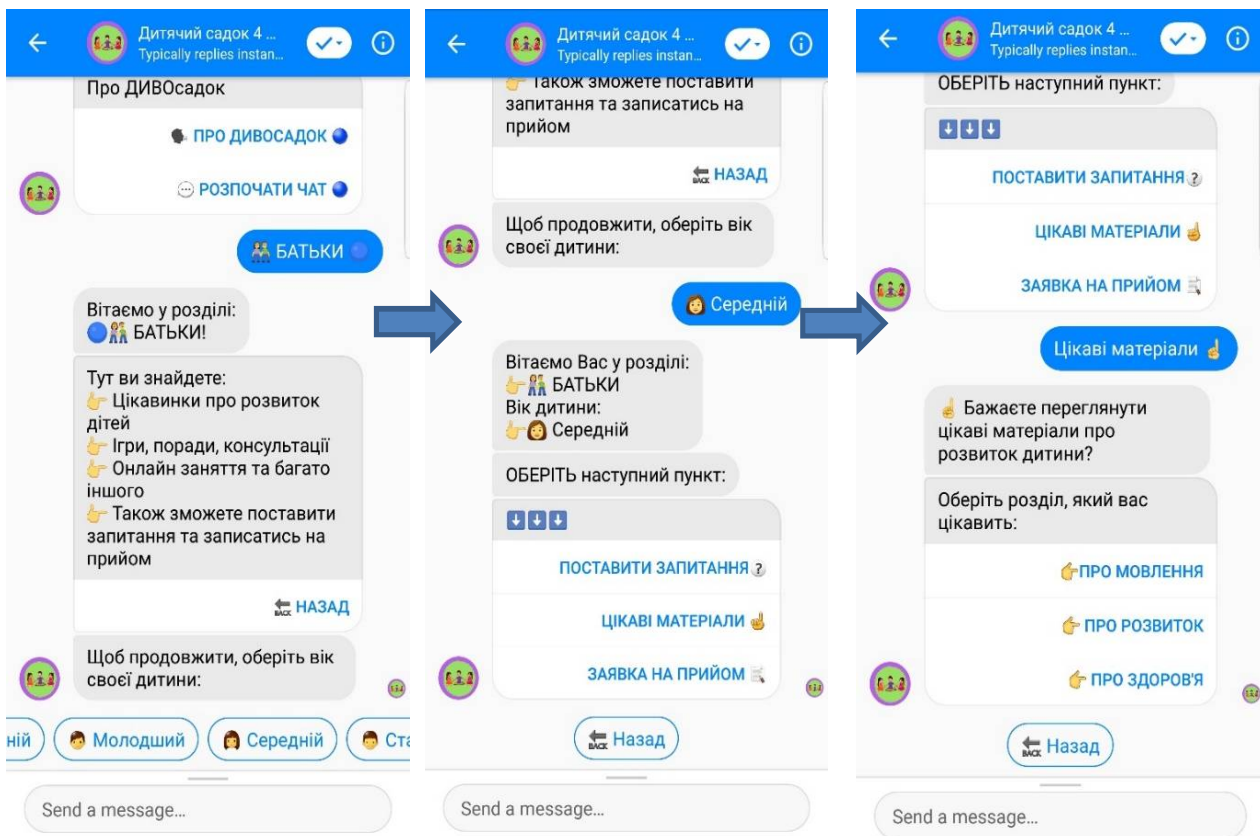

Рис. 3. Скриншот «Зразок типового діалогу користувача з чат-ботом»

Перспективу подальших досліджень убачаємо в розширенні функціоналу чат-боту та створенні програмних додатків зі штучним інтелектом для інших месенджерів задля формування дистанційно-інтерактивного середовища супроводу батьків дітей із особливостями мовленнєвого розвитку.

Література

1. Бакланов І. С. Роль соціальних мереж в процесах глобалізації / І. С. Бакланов, А. Л. Яценко // *Личность. Культура. Общество.* – 2010. – Т. 12, N 59/60. – С. 309-315. – ISSN 1606- 951X
2. Данілавічюте Е. А. Особливі мовленнєві потреби: технологія індикації, аналізу, моделювання освітнього простору / Е.А. Данілавічюте // *Діти з особливими потребами в освітньому просторі : Збірник матеріалів V Міжнародного конгресу зі спеціальної педагогіки, психології та реабілітації «Діти з особливими потребами в освітньому просторі», 10, 11 жовтня 2019 року, Чернігів (Національний Чернігівський університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка).* – Київ : Симоненко О.І., 2019 – С. 34-38. (0,3)
3. Король А.В. Дистанційно-інтерактивні форми взаємодії логопеда з педагогами та батьками як умова підвищення результативності корекційно-розвиткового процесу / А.В. Король // *Молодий вчений.* – 2018. – № 5.2 (57.2), травень. – С. 54-57.
4. Король А. В. Дистанційно-інтерактивні форми роботи як вид просвітницької діяльності вчителя-логопеда / А. В. Король // *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Корекційна педагогіка і психологія.* – Випуск 8 у 2 т. – Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2017. – С.77-81.
5. Король А. В. Логопедичний супровід сімей засобами інформаційно-комунікаційних технологій / А.В. Король // *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць / за ред. В.М. Синьова, О.В. Гаврилова.* – Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2019. – С. 92-101. – ISSN: 2413-2578
6. Король А. В. Персональний сайт вчителя-логопеда як засіб співпраці з батьками та педагогами в закладах дошкільної освіти. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія: педагогіка і психологія.* – 2020. – Випуск 61. – С. 40-46.
7. Король А.В. Формування інформаційно-цифрової компетентності педагогів та батьків як умова підвищення результативності корекційно-розвиткового процесу в логопедичній практиці ЗДО. *Методичний посібник / А. В. Король.* – Вінниця: КВНЗ ВАНО, 2017. – 154 с.

References

1. Baklanov I. S. Rol' social'nyh setej v processah globalizacii / I. S. Baklanov, A. L. YAcenko // *Lichnost'. Kul'tura. Obshchestvo.* – 2010. – Т. 12, N 59/60. – S. 309-315. – ISSN 1606- 951X.

2. Danilavichyutye E. A. Osobly`vi movlennyevi potreby` : texnologiya indy`kaciyi, analizu, modelyuvannya osvith`ogo prostoru / E.A. Danilavichyutye // Dity` z osobly`vy`my` potrebamy` v osvith`omu prostori : Zbirny`k materialiv V Mizhnarodnogo kongresu zi special`noyi pedagogiky`, psy`xologiyi ta reabilitologiyi «Dity` z osobly`vy`my` potrebamy` v osvith`omu prostori», 10, 11 zhovtnya 2019 roku, Chernigiv (Nacional`ny`j Chernigivs`ky`j universy`tet «Chernigivs`ky`j kolegium» imeni T.G. Shevchenka). J. – Ky`yiv : Sy`monenko O.I., 2019 – S. 34-38. (0,3)
3. Korol` A.V. Dy`stancijno-interakty`vni formy` vzayemodiyi logopeda z pedagogamy` ta bat`kamy` yak umova pidvy`shhennya rezul`taty`vnosti korekciyno-rozvy`tkovogo procesu / A.V. Korol` // Molody`j vcheny`j. – 2018. – # 5.2 (57.2), traven`. – S. 54-57.
4. Korol` A. V. Dy`stancijno-interakty`vni formy` roboty` yak vy`d prosvitny`cz`koyi diyal`nosti vchy`telya-logopeda / A. V. Korol` // Visny`k Kam`yanecz`-Podil`s`kogo nacional`nogo universy`tetu imeni Ivana Ogiyenka. Korekciyna pedagogika i psy`xologiya. – Vy`pusk 8 u 2 t. – Kam`yanecz`-Podil`s`ky`j : PP Medobory`-2006, 2017. – S.77-81.
5. Korol` A. V. Logopedy`chny`j suprovid simej zasobamy` informacijno-komunikacijny`x texnologij / A.V. Korol` // Aktual`ni py`tannya korekciynoyi osvity` (pedagogichni nauky`): zbirny`k naukovy`x prac` / za red. V.M. Sy`n`ova, O.V. Gavry`lova.– Kam`yanecz`-Podil`s`ky`j: PP Medobory`-2006, 2019. – S. 92-101. – ISSN: 2413-2578
6. Korol` A. V. Personal`ny`j sajt vchy`telya-logopeda yak zasib spivpraci z bat`kamy` ta pedagogamy` v zakladax doshkil`noyi osvity`. Naukovi zapy`sky` Vinny`cz`kogo derzhavnogo pedagogichnogo universy`tetu. Seriya: pedagogika i psy`xologiya. – 2020. – Vy`pusk 61. – С. 40-46.
7. Korol` A.V. Formuvannya informacijno-cy`frovoyi kompetentnosti pedagogiv ta bat`kiv yak umova pidvy`shhennya rezul`taty`vnosti korekciyno-rozvy`tkovogo procesu v logopedy`chnij prakty`ci ZDO. Metody`chny`j posibny`k / A. V. Korol`. – Vinny`cya: KVNZ VANO, 2017. – 154 s.

УДК 37.01/09

DOI 10.31652/2415-7872-2020-65-35-39

ДИТЯЧІ ОКАЗІОНАЛІЗМИ ЯК ВИД ЕЛЕМЕНТАРНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУВАННЯ ЗІ СЛОВОМ

Крутий К. Л., orcid.org/0000-0001-5001-2331Карук І. В., orcid.org/0000-0001-9626-9589

У статті висвітлено питання дитячого експериментування зі словом. Розкрито зміст поняття «дитячі okazіоналізми» як індивідуальні, оригінальні, незвичні мовленнєві нововведення, що сприяють прояву творчого потенціалу мовної особистості, розвитку мислення, уваги та уваги. Створення дошкільниками нових слів є ключем до розуміння особливостей розвитку психіки, способом до адаптації в соціумі. Виокремлено групи дитячих okazіоналізмів на основі опрацьованої науково-методичної літератури та власного досвіду.

Ключові слова: дитяче експериментування, дитячі okazіоналізми, діти дошкільного віку, мовлення, мовленнєві інновації, заклад дошкільної освіти.

CHILDREN'S OCCASIONALISMS AS A KIND OF ELEMENTAL EXPERIMENTATION WITH THE WORD

Krutyy K. L., Karuk I. V.

The article covers the issue of children's experimentation with the word. The meaning of the concept of "children's occasionalisms" as individual, original, unusual speech innovations that promote the manifestation of the creative potential of the language personality, the development of thinking, imagination and attention. The object of the study are word-formation innovations, innovations formed according to different word-formation models, as unknown or almost unknown to the Ukrainian language system. Occasionalisms of the word-forming type are of great interest for research, because they diversify speech, make utterances non-trivial, their apparent anomaly stimulates attention to the necessary information, activating the attention of switches. The creation of new words by preschoolers is the key to understanding the peculiarities of mental development, a way to adapt in society. Groups of children's occasionalisms on the basis of the processed scientific and methodical literature and own experience are allocated. The study concluded that occasional formations are an integral part of children's speech, as they embody children's inclinations to invent new words other than those of adults, and contribute to the child's comprehensive development by encouraging them to experiment with their own words. Our study showed that children's speech is dominated by occasional nouns, sometimes verbs. The most productive are suffix and prefix word formation. The obtained results prove that children's occasionalisms in general correspond to the tendencies and development of preschoolers and are a characteristic result of research activity.

Keywords: children's experimentation, children's occasionalisms, preschool children, speech, speech innovations, preschool institution.